

Vergeling en verkleuring van de afwerking op gipsplaten

PROBLEEM

Na afwerking van gipskartonplaatwanden of -plafonds met een stuclaag, spuitpleister, spaanpleister of muurverfsysteem, verkleuren sommige delen van de afwerking geel. Is dit verschijnsel te verklaren?

OORZAAK EN INVLOEDEN

Samenstelling:

Het karton van de gipsplaat bevat lignine. Dit is de bron van de verkleuring. Het karton bestaat veelal uit hergebruikt papier. Hergebruikt papier kan zelfs zonder verkleurd te zijn, na afwerking toch vergeling veroorzaken.

Vocht:

Tijdens de bouwfase wordt doorgaans veel vocht in een object ingebracht. Tegen het einde van de bouwfase en nog ruime tijd daarna moet vaak nog veel bouwvocht ontwijken, daarbij kan ook vergeling in gipsplaten optreden, als die vochtiger worden dan toelaatbaar.

Zonlichtinwerking, schaduwlijnen:

Onbehandelde gipsplaatvlakken kunnen door zonlichtinwerking vergelen, dit kan doorwerken in een stuclaag of verflaag: UV-straling uit het daglicht brengt lignine naar het oppervlak van de plaat. Door het vocht uit een (spuit)pleister lost lignine op, waardoor het naar het oppervlak van de pleisterlaag of een verflaag migreert. Dit uit zich in vergeling. Naarmate intensiever en langer UV-belasting plaatsvindt zal de vergeling toenemen. Als de zon niet het volledige oppervlak beschijnt dan zal dat zich aftekenen: een deel van het oppervlak vergeelt dan niet.

Nadenband:

Als nadenband is toegepast op platen die aan UV hebben blootgestaan, dan vindt op de nadenband waarschijnlijk geen doorslag plaats, waardoor dit zich zal aftekenen in de afwerking.

Verwerking van pleisters en omstandigheden:

Volgens de TBA richtlijn 1.12 moet bij het aanbrengen en daarna in de gebruiksfase van een stuclaag worden voldaan aan een omgevingstemperatuur van 15 °C tot 20 °C, en een R.V. van max. 70%. Afwijkingen hiervan kunnen nadelige gevolgen hebben voor de stabiliteit van de gipsplaat en het kan ook tot verkleuring leiden. Voorbeeld: als in een "droge" ruimte gipskartonplaat afgewerkt wordt en nadien wordt nog een dekvloer of stuclaag aangebracht, dan heeft dit een negatieve invloed op het vochtgehalte in het binnenklimaat. Als gevolg hiervan kan zelfs na droging van het afwerksysteem alsnog vergeling optreden.

VOORKOMEN

Opslag:

Totdat gipsplaten gebruikt worden is het raadzaam ze in een droge en niet al te koude ruimte op te slaan en de af te werken zijde af te dekken tegen zonbelasting. De ruimte dient wind- en waterdicht te zijn. Het volgen van de temperatuurs- en R.V.-voorschriften in TBA richtlijn 1.12 is hierbij raadzaam. Ook nadat een wand is gemonteerd moet zonbelasting worden voorkomen, hetzij door afdekking of door zo snel als mogelijk af te werken om zodoende inwerking van UV-licht tegen te gaan of te beperken.

Preventie

Een goede voorzorgsmaatregel tegen verkleuren is de 'droge' gipskartonplaat, voorafgaand aan het aanbrengen van de afwerklaag, voor te behandelen met Brander Isofix, Brander Isofix Dekkend (of Brander Iso-Streichgrund in geval van sierpleisters).

Vergeling en verkleuring van de afwerking op gipsplaten

Toch vergeling opgetreden:

Is preventie niet mogelijk geweest en is na het afwerken van de gipskartonplaten verkleuring zichtbaar, dan kan deze 'na droging' worden na-behandeld met een isolerende muurverf (Brava Isotex).

PPG Coatings Nederland B.V. / Brander Afbouwproducten, Postbus 2437, 5202 CK, 's-Hertogenbosch. Tel: (073) 627 17 77, Fax: (073) 622 05 70, e-mail: info@brander.nl, website: www.branders.nl. De gegevens in dit blad zijn correct op de dag van uitgifte. Wij behouden ons het recht voor zonder kennisgeving wijzigingen aan te brengen. Aansprakelijkheid op grond van gegevens uit dit blad wordt uitgesloten. Brander Afbouwproducten is een merk van PPG.

januari 2020
Pagina 2/2

Vanzelfsprekend

